

Nasilje v družini v času Koronavirusa

Družina naj bi bilo varno zatočišče in temeljni gradnik družbe. V času, ko se je v državi zaradi novega koronavirusa omejeno javno življenje, je poleg osnovnih higienskih ukrepov pomembna tudi socialna osamitev oziroma se v trenutnih razmerah zadržujemo pretežno doma v ožjem družinskem krogu. V kolikor se v času epidemije koronavirusa soočate z duševno stisko, se lahko obrnete na strokovnjake s področja duševnega zdravja, ki so vam na voljo po številnih zdravstvenih domovih po Sloveniji.

Seznam telefonskih kontaktov za nudenje psihološke podpore v zdravstvenih domovih v epidemiološki situaciji s koronavirusom najdete na spletni strani Nacionalnega inštituta za javno zdravje – [TUKAJ](#).

V kolikor ste žrtev nasilja v družini ali poznate nekoga, ki je nasilju v družini izpostavljen in je zaradi trenutnih izrednih ukrepov zaradi epidemije koronavirusa, stiska še toliko večja, smo za vas v nadaljevanju pripravili nekaj odgovorov na najpogostejša vprašanja.

Kaj je nasilje? Ali je nasilje lahko samo fizično?

Zakon o preprečevanju nasilja v družini (v nadaljevanju besedila: ZPND) opredeljuje nasilje v družini kot vsako uporabo fizičnega, spolnega, psihičnega ali ekonomskega nasilja enega družinskega člana proti drugemu družinskemu članu oziroma zanemarjanje družinskega člana ne glede na starost, spol ali katerokoli drugo osebno okoliščino žrtve ali povzročitelja nasilja, in telesno kaznovanje otrok.

Kakšen je postopek prijave nasilja v družini?

Prijavo nasilja v družini lahko sproži vsakdo - žrtev, otrok, priča, mladoletnik, nevladna organizacija, zasebne in državne ustanove. Prijava se vloži na najbližji policijski postaji, na kateri bodo policisti začeli obravnavo. V kolikor ste neposredno ogroženi pokličite na 113. Policija bo tudi v času epidemije koronavirusa izvajala vse ukrepe, da se v primeru nasilja v družini v največji možni meri zaščiti žrtev in primerno ukrepala zoper storilca.

Kakšne so moje pravice v postopku na policiji, če sem žrtev nasilja v družini?

Kot žrtev imate kar nekaj pravic: pravico do seznanitve s potekom in svojo vlogo v policijski preiskavi, do prejema izvoda zapisnika o svoji neposredno vloženi prijavi kaznivega dejanja, pravico, da lahko ob ovadbi vložite tudi predlog za uveljavitev premoženjskopравnega zahtevka zoper povzročitelja nasilja (odškodnina), pravico do pravne pomoči pooblaščenca, pravico zagotoviti si pomoč in podporo zaupne osebe, ki vas lahko spremlja v teh postopkih, pravico, da ste seznanjeni z možnostmi, ki so vam na voljo (npr. mogoči ukrepi po Zakonu o preprečevanju nasilja v družini), ter obstojem vladnih in nevladnih ustanov, ki zagotavljajo pomoč in podporo žrtvam nasilja in kriminalitete, pa tudi z oblikami tovrstne pomoči in podpore.

Bojim se nasilnega družinskega člana. Ali policija takoj sprejme določene ukrepe?

Po Zakonu o nalogah in pooblastilih policije lahko policist izreče povzročitelju nasilja prepoved približevanja, če na kraju dogodka ugotovi, da je povzročal nasilje in če obstaja sum, da bo povzročitelj žrtev še naprej ogrožal. Policija povzročitelju izroči odredbo, v kateri je določen obseg ukrepa. Razdalja od kraja oziroma osebe, kateri se kršitelj ne sme približati, se določi do največ 200 metrov. Prepoved približevanja določeni osebi, kraju ali območju zajema tudi prepoved nadlegovanja po komunikacijskih sredstvih.

Ali se za pomoč lahko obrnem tudi na Center za socialno delo?

Če ste žrtev nasilja, se lahko za pomoč obrnete tudi na Center za socialno delo. Skupaj s strokovnim delavcem bosta pripravila hitro oceno ogroženosti zaradi nasilja. Skupaj bosta presodila ali so potrebni takojšnji ukrepi za zaščito ali zaščito mladoletnih otrok. Če Center za socialno delo izve za nasilje v družini ali za ogroženost otrok, je o tem dolžan podati prijavo policiji, prav tako pa je policija dolžna obvestiti Center za socialno delo o izdaji ukrepa prepovedi približevanja.

Ali se za pomoč lahko obrnem tudi kam drugam?

Za pomoč se ravno tako lahko obrnete tudi na nevladne organizacije, ki nudijo pomoč in sicer na:

Krizni center za ženske in otroke, žrtve nasilja (sprejemajo le zdrave osebe, ki nimajo simptomov okužbe s koronavirusom) je dosegljiv 24 ur dnevno, vse dni v tednu, na telefonski številki 031 233 211.

Varne hiše društva SOS telefon: pokličite na 080 11 55

Za pomoč in svetovanje se lahko obrnete tudi na [Društvo SOS](#), [Društvo za nenasilno komunikacijo](#), [Društvo Ženska svetovalnica](#), [Združenje za MOČ](#) - Celostna psihosocialna pomoč žrtvam spolnega in drugih oblik nasilja in drugih oblik, [Beli obroč Slovenije](#) - Društvo za pomoč žrtvam kaznivih dejanj, [Lunina vila](#) - Inštitut za zaščito otrok in [Tom telefon](#).

Bila sem žrtev fizičnega nasilja s strani partnerja. Imam telesne poškodbe, ali moram opraviti zdravniški pregled?

V kolikor ste polnoletni, gre za vašo svobodno odločitev o tem, ali boste opravili zdravniški pregled. Pri otrocih je zdravniška pomoč načeloma nujna. Pregled pri zdravniku vam v vsakem primeru priporočamo, saj je zdravniški izvid izredno pomemben pri dokazovanju nasilja. Izjemno pomembne pa so tudi fotografije vaših poškodb, katere ob vašem soglasju lahko posnamejo tudi policisti. Glede obiska zdravnika v času epidemije koronavirusa pa sledite napotkom vašega zdravstvenega doma.

Ali in kako lahko zaprosim za brezplačno pravno pomoč?

ZPND v 25. členu vsebuje določbo, po kateri so žrtve nasilja upravičene do brezplačne pravne pomoči, na podlagi Zakona o brezplačni pravni pomoči in sicer ste do nje upravičeni takrat kadar je za vas podana ocena ogroženosti. Za brezplačno pravno pomoč lahko zaprosite na Centru za socialno delo.

Zaradi nasilja s strani družinskega partnerja se je začel sodni postopek. Ker ne želim pričati na sodišču, prosim za pojasnila o mojih pravicah?

V kazenskem procesnem pravu obstaja tako imenovani institut privilegirane priče, kjer nihče ni dolžan pričati zoper svoje družinske člane in ožje sorodnike (236. člen Zakona o kazenskem postopku), zaradi česar vas sodišče tudi seznani z vašo pravico o odpovedi pričanju. Pri tem moramo izpostaviti, da je pričanje pomemben del sodnega postopka in se zaradi odpovedi pričanja močno oteži nadaljnji tek postopka.

Najtežje je storiti prvi korak. Dolžnost vseh nas je da obveščamo o nasilju, ne le o nasilju v družini, temveč o vseh oblika nasilja, ki jih zasledimo. Kolikor ste žrtev nasilja, vam priporočamo, da sproti zbirate vse dokaze o posameznih dejanjih nasilja, da si skrbno zapišete vse datume, natančno opišete kaj se je dogajalo in shranite vse morebitne dokaze. Nihče si ne zasluži živeti v nasilju.

Za vas bomo še naprej spremljali spremembe ter vas obveščali o novostih na naši spletni strani!

Imate vprašanja?

Prosimo, kontaktirajte nas na:

✉ E-pošta: skode@ARAG.si